

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 » — »
Negyedévre . 5 » — »
Egy óra . . 1 » 70 »
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.

hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtatnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.

első emelet,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Virrad.

Pécs, 1900. október 26.

Igazuk van azoknak a kormányparti sajtóorganumoknak és osztrák szövetségtársaiknak, akik a fővárosi képviselőtestületnek az önálló vámtörlet mellett történt egyhangu állásfoglalását váratlan meglepetésnek mondják, mert ettől a testülettől, amely még nemrég Bánffy Dezső bárót, aki ischli klauzulájával Magyarországot még attól a jogától is meg akarta fosztani, hogy saját elhatározásából áttérhesen az önálló gazdálkodás politikájára, diszpolgárai sorába iktatta, a tegnapielőtti határozatot várni csakugyan nem lehetett.

Ámde a határozatnak meglepetésszerű volta dacára nem lehet megtagadni attól a korszakos fontosságot, amint ezt kormánykörökben feltüntetni igyekeznek. Azt mondják, hogy a vámközösség kérdése most egyáltalán nincs napirenden s így a kormánynak és a törvényhozásnak még akkor sem lehetne módjában a főváros határozatával érdemlegesen foglalkozni, ha erre egyébként meg is volna benne a hajlandóság. Azért az a mostani határozat nem tekinthető egyébnek, mint üres demonstrációnak, a melynek az Ausztria és Magyarország közötti gazdasági viszony jövő alakulására nézve semmi befolyása nem lehet.

Nos hát az igaz, hogy ennek a határozatnak ebben a pillanatban nincs meg az az aktualitása, hogy a törvényhozás nyomában érdemileg foglalkozzék vele. Mikor ez az aktualitás tényleg fennforgott, a kiegyezés kérdésének vajadásai idejében, a főváros érdemes képviselőtestülete egészen más irányban demonstrált és megerősítette azok törekvését, akik az országot az örökös függés igájába hajtani iparkodtak. De hát szerencsére a kérdés csak alszik s új életre kelése idején a nemzeti közérzésnek az az áramlata, a melynek a fővárosi határozat kifejezést adott, hatalmas befolyást fog gyakorolni a kérdés további alakulására.

Magyarországon ugyan édeskeveset szoktak adni a közérzetet olyan nyilvánulásaira, amelyek ellentétbe helyezkednek a Bécsből dirigált kormány törekvéseivel, de ezt a semmibevevést csak addig lehet ám folytatni, míg az a közérzetet olyan gyöngé, hogy a felülről jövő nyomás elől

meghátrál, a helyett, hogy maga gyakorolna ellenállhatlan erővel nyomást az ország dolgát intéző tényezőkre.

A főváros képviselőtestületének egyértelmű lelkesedéssel kifejezésre jutott állásfoglalása pedig első jelensége az ereje öntudatára ébredő polgári öntudatnak, a mely nem retteg a hatalmasok összeráncolt szemöldökétől, hanem kitűzve maga elé az elérendő célt, követeli az ennek elérésére szükséges eszközöknek habozás nélkül való erélyes foganatba vételét.

A cél tekintetében nincs többé véleménykülönbség az országban; a nemzet minden rétege, a kormány és a kormányzottak egyetértének abban, hogy az államélet fokozott igényeit csak úgy elégíthetjük ki, a nemzet közvagyonosodását csak úgy emelhetjük a megkívánt fokra, ha erőteljes hazai ipart teremtünk és kibontakozunk abból az egyoldalú termelési viszonyból, amely a természet szeszélyeitől s az idegen ipar spekulációjától teszi függővé boldogulásunkat.

Ezt a célt írta zászlajára a magyar kormány is, mikor a hazai ipar fejlesztésére közvetlen állami kedvezményekkel iparkodik hatni s a hazai ipar pártolására a hatóságokat és a társadalmat rábírní törekszik. Mindezek a törekvések azonban elégteleneknek bizonyultak a kitűzött cél elérésére. Hasztalan az iparnak mesterséges állami támogatása, a hatóságok kényszerítése s a közönség buzdítása; az ipar Magyarországon csak teng-leng, mindaddig míg egész ipari és kereskedelmi politikánkat a magunk érdekeinek megfelelően nem irányíthatjuk. Az a mesterséges támogatás alkalmul szolgálhat egyes kedvezményezett vállalatoknak a szabad zsákmányolásra, de az iparnak nagyban és általánosan való föllendítésére vajmi csekély mértékben szolgál, mert előli a természetes uton való fejlődés után való törekvést.

Más eszközt kell tehát foganatba venni, hogy a mindenki által elértetni óhajtott cél megvalósítását biztosíthassuk s ezt az egyetlen hathatós eszközt a főváros képviselőtestülete igen helyesen az önálló vámtörlet behozatalában ismerte fel, mert — a fővárosi határozat szavaival élve — csak az esetben remélhetjük, hogy ipari érdekeinknek megfelelőleg intézkedhetünk, ha az Ausztriával fönnálló vámközösség megszüntetése mellett a hosszas

évek tapasztalatai szerint iparunkra s kereskedelmünkre bönítő hatással bíró osztrák verseny békőitől megszabadulunk.

Mikor a magyar kormány egyfelől minden erejét megfeszíti, hogy az osztrák iparnak és a magyar mezőgazdaságnak kölcsönös egymásra utaltságának eszméjén alapuló vámközösséget föntartsa, másrészt pedig versenyképes hazai ipar létesítését programja sarkalatos elvül proklamálja: önmagával keveredik ellentmondásba és szem elől téveszti azt az örök igazságot, hogy aki a célt akarja, akarnia kell az eszközöket is.

Pedig ha a kormány magától nem tudta, hát az osztrák ipari és kereskedelmi körök felszólalásaiból s az osztrák sajtó folytonos támadásaiból is megtanulhatta, hogy a közös vámtörlet föntartása s a magyar iparnak állami és hatósági intézkedésekkel való támogatása egymást kizárja. Így értelmezi a főváros legújabb határozatát a Neue Freie Presse is, amely a vám- és kereskedelmi szövetség tényleges megsértését látja már abban is, hogy a magyar főváros szükségleteinek csak magyar iparosoktól való beszerzését határozta el.

És ebben igaza is van, mert ha a vám- és kereskedelmi szövetség betűjébe nem is ütközik bele az, hogy magyar hatóságok szükségleteik beszerzésénél az osztrák ipar versenyét kizárják, ellenkezik mégis a szellemével annak a szövetségnek, a mely a közös vámtörleten belül a forgalom tárgyát képező minden cikket egyforma elbánásban kíván részesíttetni, bármelyik szövetséges államban termeltetett is az.

De éppen azért, mert annak a szövetségnek ilyen a valóságos szelleme, kell annak megszüntetésére tüzzel-vassal törekednünk s a főváros határozata is bizonyítja, hogy ennek az igazságnak a felismerése terjed már azokban a körökben is, a melyek az elől eddig konokul elzárkóztak. S mire a kérdés ismét a törvényhozás elbírálása alá kerül, az egész ország közvéleménye fogja odadörögni ezt az igazságot az idegen parancs végrehajtó közegeinek.

Akkor végre valahára virradni fog nekünk is, mert ha nehéz is a bécsi nyomásnak ellentállni, mégis nehezebb a megismert igazság ellen tusakodni.

A BÉKA!

A BÉKA boltos tisztelettel értesíti a t. hölgyközönséget, hogy raktáron vannak szép, újdivatu női ruhaszövetek, flanellek, selymek, zephir és barchetek, továbbá vászon, kanavász és chiffonok.

Ágyterítők, függönyök, szőnyegek, selyem- és caschmir-paplanok és menyaszszonyi kelengye. — Mójában áll tehát mindenkinek az őszi és téli saisonra szükségletét kevés pénzért a BÉKA-nál fedezni. **Irgalmasok-utca 10. Saját házában.**

— Nagy raktár **valódi angol férfi-szövetekben** a legújabb és legjobb minőségben. —

Hírek.

Pécs, 1900. október 26.

Az „égi csónak.”

Knappen, mennapolisi sarkutazó, most tért vissza utjáról s azt állítja, hogy neki az Ungana-föld keleti partján eszkimók beszélték, hogy két évvel ezelőtt egy „égi csónak” szállt alá, az ezen vidéken lakó vadak azonban megölték a benne levő fehér embert.

Az Ungana föld óriási hókristályain, a csillogó jéghegyeken kétszer tört meg azóta az északi fény aranysugara és szivárványszínen csodás tündéri köntösben, bűvös színpompában ragyogtak a rejtelmes végtelenségbe elnyúló jégmezők, s az eszkimók jégtáblás szűk barlangjaira kétszer borította sötét leplet a hosszú éjszaka.

Két nap, két éjszaka, a mi számításunk szerint két hosszú esztendő tünt le azóta, hogy az Ungana föld ragyogó jégmezőire lassan leszállott az égi csónak.

És a vadak megdöbbenek . . .

Ez az a gonosz szellem, ki az örök jég hazájában az égből pottyant alá . . . Az enyészet angyala ő, ki a fókát elrabolja az eszkimótól, barlangjait szétdujja, csónakját a tájékozó habokra veti s iramszarvasát megöli . . .

A vadak között vad ordítás támadt . . . Hirtelen összeverődve, az égi csónaknak rohantak s a sápadt szellemet megölték, szárnyait szétroncsolták . . .

És az északi fény ekkor mintha csodásabban ragyogott volna. A mesék világából ezer és ezer apró fény sugar glóriaként koronát szőtt a haldokló szellem feje fölé. Sójáját elreпитette a fagyos szél, messze délre.

Az égi csónak: *léghajó*, az enyészet szeleme: maga *André* volt.

Mister Knappennak, ki egy vitorlatur alkalmával hatszáz mérföldnyire nyult éjszak felé, az Ungana föld keleti partján, vigyorgó buta pófával, dicsekedtek a vadak, hogy két világosság és két sötétség, vagyis két nap előtt egy szellemet, ki égi csónakon jött, megölték.

Ha igaz az a hír, úgy *André* a jég hazájában a tudomány martira lett . . .

Két év előtt, mint a fókát megölték s a vad néptömeg ujongva ugrálta körül porhüvelyét.

A tudományos világ mohón olvasta a feltűnő hirt . . .

Vannak sokan kik reménykedve néznek éjszak felé, lesik a tenger haragosan mormoló habjaiban a bojákat; vannak olyanok is, kik nek szeméből könnycseppet sajtol a fájdalom s *André* emlékére sötét fekete keresztet huznak a tudományok krónikájában . . .

És az Ungana föld keleti partján egyre vastagabb lesz a jégréteg, hol *André*, a tudomány vértanuja, örök álmát aluszsa jégkriptájában. (—if.)

Naptrend 1900. október 27-én.

Naptár: szombat, okt. 27. — Róm. kath.: Szabina. — Prot.: Szabina. — Görög-kel.: (okt. 14.) Paraszkeve. — Zsidó: Marcheswan 4. — Nap kél 6 óra 39 perckor; nyugszik 4 óra 50 perckor. — Hold kél délelőtt 10 óra 3 perckor; nyugszik 7 óra 58 perckor.

Időjelzés. A központi meteorologiai intézet jelzése szerint: hűvös idő, délen csapadék és szél várható.

Népfelkelők jelentkezése reggel 8 órakor.

Színház: »New-York szépe«, operett.

— (Városi közgyűlés.) A hétfőn tartandó városi közgyűlés tárgysorozatát a bolnapi tanácsülésen készítik elő. Mivel a közgyűlésen kerül tárgyalás alá a város jövő évi költségvetése és egyébként is több fontos tárgya lesz a közgyűlésnek, az előreláthatólag hosszadalmas lesz és aligha ér véget hétfőn, talán még kedden sem.

— (Pécsi magántisztviselők mozgalma.) A magántisztviselők országos nyugdíjgyesületének pécsi tagjai körében mozgalom indult meg, hogy az egyesületnek Pécsen új tagokat gyűjtsenek s a pécsi választmányt mielőbb megalakítsák. E célból minden szombaton este 8—10 óráig a Nemzeti Kaszinó sörcsarnokában összejevetelt tartanak, hogy az ügyet megbeszéljék.

— (Új kanonokok.) Tegnap este megjelent számunkban közöltük, hogy dr. *Kelemen* László, kurdi esperesplébános — a *Lechner* János dr. kanonok halálával megüresedett stallumra — kanonokká kinevezetett. *Kelemen* László dr. született 1839-ben, tehát

most hatvanegy éves. Pappá szenteltetett 1863-ban s 1865-ben tanulmányi felügyelő lett a pécsi papnevelőintézetben. 1868-ban theologiai tanár, 1874-ben pedig a tolnamegyei Kurdon plébános lett. 1887-ben lett a dombóvári esperesi kerület esperese s mint esperesplébánost érte most a kanonoki kinevezés. Az új kanonok nagytudományu pap, ki a theologiának és bölcsészettnek római doktora s a doktorátust Rómában szerezte meg. *Wajdits* Gyula, az új tiszteletbeli kanonok, 1842-ben született, 1865-ben pappá szenteltetvén, 1874-ben szakadathi plébános lett s tizenhárom évig plébánoskodván, 1887-ben a papnevelde lelkiigazgatójává nevezetett ki. E felelősséggel teljes állását mindenkor teljes odaadással töltötte be s tiszteletbeli kanonokká történt kinevezésével méltó érdemei jutalmaztattak.

— (Közutak törzskönyvezése.)

A pécsi törvényhatósági közutak törzskönyvezési tárgyalása hétfőn, f. hó 29-én kezdődik s kedden és szerdán folytatódik. A törzskönyvek harminc napig közszemlére voltak kitéve és a tárgyalásra az érdekelt kilenc község, Málom, Keszű, Árpád, Szabolcs stb. előljáróságai is meghívtak. Mind a tizenegy eddigi közut törzskönyvezve lesz s ezzel Pécs ama törvényhatóságok első sorába áll, mely keveseknek törzskönyvezve vannak közutaik. Több évi munka és huszezer forint költség árán volt ez elérhető, mert a törzskönyvezés drága mulatság s ha például Baranyamegye közutaikat törzskönyvezni akarnák, belekerülne csaknem százezer forintba. A törzskönyvezési eljárásra a jelzett napokon reggel 8 órakor indulnak ki a kiküldött bizottsági tagok és állami közegek a város házatól.

— (Jelentés a vizről.)

A Tettye mai vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: Folyó hó 26-án reggel 6 órakor a tettyei viztartóban 970 köbm. viz, az ellentartóban 350 köbm. viz volt; a hozzáfolyás 24 óra alatt 965 köbméternek találtatott.

— (A Vörösmarty-ünnep és Pécs.)

Vörösmarty Mihály születésének századik évfordulója alkalmából december 1-én Székesfehérvárott rendezendő országos ünnepre meghívták Pécs városát is. *Majorossy* Imre polgármester a meghívásról körlevélben fogja legközelebb a városi törvényhatósági bizottság

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

A szolga.

— Elbeszélés. —

— Elhinnéd Peti, hogy nem sokáig kötözködsz velem, csak a jövő őszt hozza meg rám az Isten egészségben, akkor aztán nem bánom, akárki kenyerét dicsérgetheted is, ha tudom, hogy az enyém kiesik a kezedből, de úgy, hogy sirva nézhetsz utána.

Ezt az öreg szürszabó mondta szolgáljának, de nem is először, réges-régen megy ez már így és még mindig nem jött meg az a bizonyos ősz, mikor Peti kezéből kiesik a kenyér.

A vén szolga dűnyögve és hitetlenül hallgatja az ilyen megrovásokat:

— Hát aztán! ha menni kell, én azt sem bánom, másutt is eltartanak a munkámért, eddig sem voltam nagyságos ur — de magában utána gondolta: az sem lesz ám igaz!

Pedig az öreg asszony, az a jóságos lélek is többször figyelmeztette a vén cselédet:

— Mit élhetetlenkedel Peti örökéig azzal a kártyával, most még csak hála Istennek, nem szorulsz a bédre itt mellettünk, hanem majd csak ha előregedtél, nem dolgozhatsz, akkor volna aranyos az a kártyára hányt pénzecske, valaki majd megbecsülne, eltartana érte, de így . . . ! jaj bizony, úgy halhatsz meg, akár csak a gazdátlan kutya.

— Ne törődjön vele, a magamét költöm

— beszélt vissza Peti, kinek már sehogysem tudott parancsolni a két öreg. Csak a fejk fölé nőtt az alatt a harminc esztendő alatt, míg a kenyerőket ette.

— Jobban tudom én, mikor mit kell csinálni — beszélte Peti a parasztoznak — ő felölök akár parlagon maradhatna a föld, de én ott vagyok mindenütt. Aztán nyáron kinek a buzája szebb, mint a miénk, ki takarít be annyi gabonát, mint mi.

A miénk ez is, a miénk az is, az övé és enyém egy fogalom lett előtte.

Ugy védi, oltalmazza ez a Peti a szürszabó házat, mintha tulajdon magáé volna — mondták a szomszédok — pedig elég bolond, hogy nem a maga kezére hajt egyet-mást. Az az övé, a mit elérhet, meg mit magával visz, majd ha egyszer felmond neki a gazda.

Szembe azonban nem igen mertek ilyent mondani az öreg Petinek, mert akkor végkép goromba lett:

— Azt hiszed tán, hogy mindenki olyan goromba bitang, mint te, meg az apád, a ki még tavaly is a pap földjéből lopta a kukoricát?! . . .

— Mi vagyok én? talán tolvaj, vagy ragadoskezü? ne télj, nekem nincs szükségem fizetetlen csigaostorra stb. . . .

S rövid pipáját fogára szorítva, úgy nézett rájuk, mint a fejedelem a rabokra és aznap nem méltányolt semmit a más háza körül, még ha csupa szinarany termett volna is ott.

Hanem néha jószáglátás után, mikor kiült a kapuba, gyöngédebb hangon kezdett

beszélni, gyakran emlegetve a mi Pistánk, a mi Sándorunk nevét; a gazda két unokáját, kik messze tanulnak, diakoskolóban.

— 'sz az anyjuk is az én kezem alatt nőtt fel, mi adtuk férjhez is, tisztán úgy látom, mintha most is a szemem előtt volna; erre sóhajtott egyet s föltámasztotta állát egyik tenyerével, a másikra nyugtatva könyökét s úgy folytatta — szép barna lány volt, erős, mint a bástya . . . oszt csak elvitték.

— Szépek a mi gyerekeink is, erősek szinte, mint a farkas, a kisebb is, az a dundi, úgy földhöz vágta a kántor fiát, csak úgy nyekkent — mosolygott Peti.

— A nagyobb meg maholnap prédikálni is tud, de nem szeretném engedni, hogy pap legyen, mondtam neki, hogy nem kell pappá lenni, inkább el kell menni az ügyvédek oskolájába, mert azok élhetnek csak igazán.

A kell szót folyton alkalmazta beszédjében, mivel a fölcseperedett gyereket tegezni nem merte, de magázni ugyan meg nem magázta volna a viláért sem.

— Mit jártatod a szádat Peti mindig a parasztoz előtt, a gyerekek felől — mordult rá a gazda — annyit se értesz hozzá, mint a tyúk, aztán ki tudja még, mi lesz belőlük.

— Mi lesz hát? ügyvéd vagy doktor! vagy maga tán tudja, mi lesz; no hát!

— Ugyan az Isten áldjon meg, ne szájalj mindig vissza, csak nézz körül, mit tudsz te? a borjúkon járjon az eszed, jobb lesz.

— Hát tán nem olvastam én az ujságba multkor este a pesti ügyvédekről — motyogott az öreg Peti — itt ni, itt olvastam a konyha-

tagjait értesíteni s a város küldöttségében kik résztvenni ohajtanak, f. hó 30 ig jelentkezhetnek a polgármesteri hivatalban.

— **(Szerencsétlenül járt munkás.)** Tegnap este véres szerencsétlenség történt a vasuti gépműhelyben. *Szurony János*, műhelymunkás, egy gépen átviteli szijakat igazított, kezével egy szijba kapaszkodván. Egyszerre a szij elszakadt és a szegény ember fejével lezuhant s magát véresre törte. A szerencsétlenül járt munkásnak az első segélyt *Ludvig Ferenc dr.* nyújtotta s a súlyosan sérült emert ápolás végett a városi kórházba szállították.

— **(Kevesebb a kivándorló.)** Annak a nem csekély erélynek, melyet a hatóságok a kivándorlások számának csökkentése végett kifejtettek, meg van már a maga haszna, minek eléréséhez különben nagyban hozzájárult az is, hogy a tengerentúlról érkező hírek mindinkább megérlelték a kivándorolni szándékozó elégedetlenekben azt a gondolatot, hogy odakint sem terem az arany az utszélen. Mint a legutóbb e tárgyban kibocsájtott jelentések mutatják, az elmúlt év első felében kétszázal volt több a kivándorlók száma, mint a folyó ezerkilencszázadik év első felében.

— **(Térzene.)** A cs. és kir. 52-ik gyalogezred zenekara folyó hó 28-án, vasárnap d. e. 1/2, 12-től 1/2, 1-ig a Széchenyi-téren térzenét ad a következő műsorral: 1. »Vért és vagyont császárukért«, induló Péter-Ferdinánd főhercegtől; 2. Az »Ilka« című opera nyitánya Dopplertől; 3. »Bécsi emlék«, keringő Gleissnertől; 4. Egyveleg a »Faust« operából Gounodtól; 5. »Musica proibita« dal Castaldontól; 6. Szalmaszál, induló.

— **(A kaposvári utca rendezése.)** A tervekkel utcarendezésnek egy szomorú eredményére jutottak ma a délelőtti órákban. Megirtuk tegnap, hogy a kálvária utcát kezdik leásni. A leasással egyetemben a *Szeiberth-téle ház* kálvária-utca felőli kertfalát természetesen mindjárt kezdték aláépíteni — egy téglavastagságban. Azonban a kaposvári-utcát még mélyebben kellett leásni vagy nyolcvan centiméterrel, mert elszámították magukat a mérnökök (?) — ezek a toldozgatások a terv keresztülvitelében fényes tanujelei a fejtelenségnek, mely itt ugyiszólván orgiáit űli — s azt a nyolcvan centiméternyi űrt is aláépítették s így az egy

téglavastagságú fal már talán három méternél is magasabb. A kert földje erős nyomást gyakorol természetesen a falra, a mely vékonyságánál fogva, mit a tervezők vagy nem vettek számításba, vagy figyelmen kívül hagytak — minő szakértelem! — nem tudott ellenállni a belülről jövő nyomásnak s leszakadt. A föld kinyomta egyszerűen a magas, de vékony falat — tíz méter hosszúságban a kaposvári-utca felől — mely nagy robajjal esett össze. — Szerencsére a közel dolgozó munkások még idejekorán észrevették, hogy bomladozni kezd a fal s gyorsan elmenekültek úgy, hogy nem lett emberéletben kár. Ez előbb-utóbb bekövetkezett volna, legkésőbb tavasszal, a tavaszi esőzések folytán. Az a művezetőknek teljesen elkerülte a figyelmét, hogy az átázott föld milyen feszítő-erővel bír, jobban mondva, milyen óriási nyomást gyakorol a vele érintkezésben levő felületre s eme gondatlanságukkal míg egyfelől nagy kárt okoztak a háztulajdonosnak, másfelől könnyedén kockára tették a munkások életét. E dolog felett nem lehet csak úgy a napirendre térni. Szigorú felelősségre kell vonni az utcarendezés tervezőt s ki kell kutatni, hogy kit terhel ezert a felelősség s azt szigorúan meg kell büntetni. A tervezetet is nagyon üdvös volna revideálni, hogy elejét vegyék a hasonló incidenseknek, vagy az esetleges szerencsétlenségeknek. Utána kell járni annak is, hogy a kaposvári utcában történt többi aláépítésekkel is nem fognak-e épp úgy járni, esetleg a közel jövőben s meg kell tenni a szükséges óvintézkedéseket. Mindjárt a kaposvári-utca rendezésének elején megirtuk, hogy mily rendszertelenül, mily tervtelenséggel dolgoznak, csupán arra szoritkozva, hogy szükségű utbaigazításokat adtak a munkásoknak a munkafelügyelő a szerint, a mint ők maguk esetleg jönnek láttak. Az egész szabályozás magánviseli a fejtelenség, a lelkiismeretlenség bélyegét, mely olyan khaoszt teremtett, hogy csak ilyen bajok árán tudnak belőle kimászni, veszélyeztetve a közbiztonságot s nagy károkat okozva. Kíváncsian várjuk, hogy miféle lépéseket tesznek ez irányban az intéző körök s a hatóság. Reméljük, hogy most már csak erélyesen fognak fellépni. Fegyelmi eljárást érdemelnek.

— **(A Mecsek-Egyesület választmányi ülése.)** Tegnap délután öt órakor tartotta a városháza közgyűlési termében a választmányi tagok nagy számának

megjelenése mellett választmányi ülését a *Mecsek* egyesület, melyen *Bánffy Simon* elnökölt. *Bánffy* megnyitva az ülést, mindenekelőtt *Rónaky Ignác*, *Incédy Dénes* és *Lechner J.* haláláról emlékezett meg meleg hangon. Majd az egyesület mérnökje, *Szmik Antal* tette meg kimerítő jelentését az idei munkálatokról. *Kiss József* vagy száztiz új tag belépését jelentette be, egyben előterjesztette az évi jelentést is, melyet a választmány hozzászólás nélkül vett tudomásul. Az évi jelentés nyomtatásban is meg fog jelenni s szétküldik azt a tagoknak. Megemlítenek tartjuk e helyütt, hogy most tölti be a *Mecsek* egyesület fennállásának tizedik évét. Egy évtizedet megélt immár ez az életre való egyesület s e rövid tíz év alatt oly sok szépet, nagyot s hasznosat alkotott, hogy igazán kívánatos volna, ha ezt az egyesületet minél számosabb új tag belépése még nagyobb alkotására tenné képessé.

— **(A vármegye virilistái.)** Az állandó bíráló választmány a napokban terjesztette be a vármegyéhez a vármegyei virilisták végleges névjegyzékét. A különböző felszólalások tekintetbe vételével, azok alapján a jegyzék kiigazítása után, kétszázhatvenhat virilista van Baranyavármegyében.

— **(A mohácsi kórházi bizottság)** mint azt már lapunk tegnap esti számában megirtuk, tegnap délelőtt tíz órakor ülést tartott a mohácsi kórház igazgatósági irodájában. A bizottság ülésén megjelentek *Tormay Károly* alispán, *Mende Lajos dr.* vármegyei tiszti főorvos, *Rüll János dr.* mohácsi kórházi igazgató főorvos, *Serly Ármin dr.* kórházi orvos, *Begedy Kálmán* kórházi orvos, *Szinkovich Károly* főszolgabíró és *Margittay Péter* bizottsági tag. A kórházi bizottság néhány folyóügy letárgyalása után megvizsgálta a kórházat, megtekintette a betegszobákat s a kórtermeket és mindent a legnagyobb rendben talált, a miért az igazgató főorvosnak teljes elismerését fejezte ki.

— **(A Mór-ájtatosságok vége)** Holnap (szombaton) este 6 órakor lesz vége a székesegyházban a Mór-ájtatosságnak s ezzel a kilencszázéves magyar katolicizmus pécsi jubiláris ünnepségei is befejezést nyernek. Ez alkalommal alkalmi szentbeszéd is lesz, melyet *Bitter Illés*, főgimnáziumi tanár, a jeles hitszónok fog tartani.

asztalnál, lámpásnál, mikor az új pápaszemet próbáltam. Tudok én annyit, a mennyi nekem kell — morgott tovább.

Ha az öreg asszony szólította meg: »Söpörd csak el, Peti, a ház elejét.« — Rögtön megmordult: »hát csak söpörje, ha tetszik.« De a következő percben már a söprűt kereste.

— Kaptak-e már a malacok, Peti?

— Nem t'om, mikor!

— El ne feledd az etetés idejét!

— Dehogyan nem, majd délelben adom nekik az estelit, vagy azt várják, hogy mindig jelentkezem, hogy kérem alássan...

Csak egy nap hányszor ment ez így, hát harminc év alatt.

Mikor vásárra ment a gazda, Peti egész pört csapott; hogy nem jól van föltéve az ülés, nem azt a gubát kell a kocsi tenni, az ördög győz rá vigyázni, nem más, vagy egész nap ott strázsáljak a kocsi mellett... Ugy-e, a multkor sem gyűtt haza a bornyubörtarisznya, lába kelt, mert vakarosi ösmerőssel kellett beszélni...

De a vásárra aztán kevélyen kérdezte a sógortól, hogy »hány pár ilyen ló van még a vármegyében, mint a mienk.«

Estefelől aztán százszor is rászólt a gazdára: gyűjjön már, lá' »ő« is maga van ott-hon, nem győz ügyelni mindenre.

Sokszor fejt csóválta a gazda:

— Csak nem tudsz a szádnak parancsolni, de tudom, nem sokáig leszel már a házamnál, csak még egyszer okvetetlenkedj.

Egy nyári délután épen ott volt a nagyobbik unoka, a ki hogy már prédikálni is

tud, mikor az öregek a vagyonról beszélgettek. Az unoka csak irt, irt egy papirostra mindenféle gazdasági jövedelmet; kiadást, bevételt s utóbb azt mondta, hogy tiszta veszteség ez a gazdálkodás. A két ezer forintos lóban benne áll a pénz, alig van néha meghajtva, hát azután még a mit megeszik.

Jobb lenne a földeket is haszonbérbe adni, sok az utánjárás, az öregkézen csippecsuppal mégis elkallódik. Itt az ideje, hogy könnyítsenek magukon.

Az öreg asszony kissé megijedt erre a szóra, noha ő is vágyott egy kis könnyebb életre. Volt baja már elég, még van is, de azért csak olyan szomorúság lepte meg, hogy szólni sem tudott.

Az öreg helybehagyó formán integetett az unokájára, hogy: bizony fordítani kellene egyet mást a sorsunkon.

Aztán az asszonyhoz kezdett szólni vigasztalólag:

— Látod szegény, úgy sem birjuk már a felügyeletet, aztán hát ne etessen meg egészen a méreggel ez a Peti sem, ne veszszen halálshóti a nyakunkon, sohse hiit szómnak, hadd próbáljon meg más gazdát is az élhetetlen; az Isten is úgy segítse meg.

Mikor ő-z felé Peti egy vasárnap ismét kártyázott s csak hétfőn vetődött haza, az öreg gazda végkép megharagudott. Alig jött meg Peti, mindjárt szólította, de az most is feleselődött.

— Ez az utolsó, Peti, utolsó. Eddig boldondá tartottál, de tovább nem tűröm, nem tudom, mért tartanék a házamnál mindenféle

naplopót, nem vagyok én Dárius, hogy etessek akárkit. Elmegy a házamból szent-Mártonkor, el ugyan, az Isten hírével. Egy-kettő, aztán kereshetsz más gazdát, a ki többet elnéz. — Nekem ne aggass tovább, nem bánom, ha másutt nagyságos ur leszel is, de innen elmegy szent-Mártonkor.

Peti visszabeszélt, morgott most is:

— Hát jól van, jól, el is megyek, akár ma, nem kegyelemből életem, hanem munkáért. Ha költöttem, magamét költöttem. Megyek örömet, csak ereszszenek stb.

Magában ugyan nem hitte, hogy valami igaz legyen ebből.

Mikor néhány nap múlva csak szépen kivezették a két drága lovat az udvarból, úgy megremegett az öreg asszony, hogy még este is fájt a belsősége, szédült a feje, de csak nem szólt egy árva szót sem.

Petire is valami bánat nehezült, de csak hitegette magát, hogy azért ő marad; nem lesz itt semmi nagyobb eset.

Nemsokára kezdtek jönni-menni a házhoz, kérték a földet bérbe, még fele termését is; alkudtak, előnyt, hátrányt felsorolva s egyszerre csak más kézre került; aláírták a szerződést.

Lassanként elkerült a háztól a kocsi, a nagyrosta, a szecskavágó stb.

S ez mindhárom öregre úgy hatott, mint mikor az édes anya gyerekeit egyenként viszik ki a temetőbe és utána valami buta, örületes üresség és érthetlenség marad.

Peti is kedvetlen volt, valami veszedelmet sejtett, csak elállt néha a lélekzete, mint

— **(Egyházközségek önállósítása.)** A dunamelléki ref. egyházkerület tegnapi közgyűlésén kimondták a pécsi reform. egyházközség önállósítását és megállapították a díjlevelet, melyet jóváhagyás végett felterjesztenek a belügyminiszteriumhoz. Hasonlóképpen megerősítette a közgyűlés a *tolna-némedi* egyházközség önállósítását is.

— **(A „Szigetvár” felszentelése.)** Folyó évi október hó huszonkilencedikén szentelik fel *Pólában* a „Szigetvár” nevű új hadihajót, mely alkalommal Szigetvár község képviselő testülete is képviselteti magát. A deputáció egy remek kivitelű értékes urnában, a mely *Schönwald* Imre pécsi ékszerész üzletében készült — szigetvári földet visz Pólába, egy igen szép, nemzeti színű szalagos, s: „Szigetvár város — Szigetvár hadihajónak” felirattal ellátott koszorút helyez a hajóra. Azonkívül szintén pompás s eredeti magyar stílusú kulacsban a híres turbéki borból is visznek magukkal, melylyel az ottani vendégeket fogják megkínálni.

— **(Tízezer munkanélküli.)** A mily nagy ez a szám, oly megdöbbentő is, ha tekintetbe vesszük, hogy ennyi ember van Magyarországon, a ki munkanélküli. A magyar országos statisztikai hivatal — ugyanis — még az év elején, hozzálátott a Magyarországon levő munkanélküliek összeírásához, hogy a télen, midőn a megélhetés kétszeresen nehéz, fogalmuk legyen a munkaadóknak arról, hogy mily óriási nálunk a munkanélküliek száma. Csak a közelmúltban fejezték be ezt a munkát a statisztikai hivatalnál, melynek jelentése szerint tízezer ember sinylődik nálunk munka nélkül. Vigasztaló szerencsére még a megdöbbentő szám mellett az, hogy ebben a tízezerben igen sok van olyan, kiknek nem lévő állandó alkalmazása és biztos kenyere, felvették a munkanélküliek közé.

— **(Kérjetelek és megadatik.)** Baranyavármegyénél — ugyanis — nagyban hisznek eme bibliai citátumban s dacára annak, hogy a belügyminiszter nem igen mutatja, hogy ő szintén azok közé tartozik, ki ad, ha kérnek tőle, a vármegye ismét kér. Kér pedig két irnokot és egy hivatalszolgát, illetve ezen állások szervezését, mit azonban a belügyminiszter egy ízben már kegyes volt

megtagadni. Most aztán még sürgősebben kéri a vármegye a munka állandó szaporulatára tekintettel ez állások szervezhetőségének engedélyezését. Hát bizony nem lenne rossz, ha a belügyminiszter ur meghagyná magát lágyítani mert — mi tagadás benne — elkelve még különösen az a két irnok a vármegyei közigazgatásnál.

— **(Pályázat.)** A szegzárdi pénzügyigazgatásnál egy irodavezetői állás van üresedésben. Pályázati kérvények tizennégy nap alatt adandók be a szegzárdi m. kir. pénzügyigazgatásához.

— **(Tisztiorvosi vizsga.)** A Kolozsvárott megtartott tisztiorvosi vizsgálatok alkalmával *Mojzer* György, keszthelyi magánorvos, tisztiorvosi oklevelet nyert.

— **(Eltűnt leány.)** *Papp* Péterné, Zsolnay utca 23. szám alatti lakosnő, bejelentette ma a rendőrségen, hogy nővére *Drescher* Mari, tizennégyéves leány, még vasárnap elment hazuról s azóta nem tért vissza. Az eltűnt leányt most keresi a rendőrség.

— **(A pálinka.)** Leverte a pálinka a lábáról tegnap este *Varga* Sándor napszámot, aki a Hal-téren részegen esett össze és tehetetlenül fetrengett ott a porban. A rendőrség azután hordágyra tetette és beszállította a városi kórházba.

— **(Verekedő napszámok.)** *Lantovics* Lajos és *Soki* Henrik tegnap este sokat beszédvén a geberduszából, feltámadt bennök a vírus s egymásnak menvén, véresre verték egymást. A verekedésnek a rendőrség vetett véget, bűntudatukkal őket a torony alá, hol most kipihenik a verekedés okozta fáradalmaikat.

— **(Előléptetések.)** A pénzügyminiszter *Fővénnyessy* István, szegzárdi p. ü. igazgatósági titkár a VIII. fizetési osztály II. ik fokozatába, dr. *Borostyán* Sándor, szegzárdi p. ü. igazgatósági s. titkár pedig a IX. fizetési osztály II. ik fokozatába léptette elő.

— **(A számvevőség baja.)** A városi számvevőség helyisége tulajdonképpen a városháza jobboldali földszintjén az adóhivatali osztály mellett van, ablakai az udvarra néznek s ez ablakok alatt folyton folyik a városi börtön ágyainak porolása, kefézése, tisztítása.

s hogy bámult rá egy darabig üres tekintettel, csak maga is leült a ládára.

Nem izlett a pipa, már reggel sem evett egy falatot sem. Mint a végelmulás percét, úgy várta a kocsit.

Mikor fönt volt a láda s a batyuba kötött egyetmás, bement egy bucsuzóra. Látszólag nyugodtan, de belsejében remegve nyujtotta előre kérges kezét:

— Az Isten áldja meg mindnyájokat . . . köszönöm a hozzám való szíveséget.

— Igyál Peti egy ital pálinkát, — mondták.

— Nem, nem iszom. Az Isten áldja meg . . . többet nem mondhatott, úgy elakadt a nyelve, csak botorkált a kocsiig, még visszanezni sem birt.

A gazda odatotyogott, hogy betegye a kaput s mikor visszatért, ott találta az aszszonyt a varróasztalra borulva, mozdulatlanul, mintha sirna.

Maga sem tudta, mi van vele, forgott az egész ház. Többször mondta: Peti, Peti s csak odakuporgott a kályha mellé, mintha többé föl sem akarna kelni.

Dermedt, hideg idő volt ott kint is, csak a napokban halt meg a természet végképen. Az öreg Peti pedig a testvérehez ment, ki csósz volt a faluban. Nem is tudta elmondani az esetet, csak bevánszorgott s ott a kuckóban elhomályosodni érezte szemeit, valami nedvesség szivárgott végig ábrázatán, nem látott, nem hallott semmit egész nap; úgy érezte, hogy a lelkét kiszakították.

És többé sohasem mert szembe menni a két gyerekekkel: a Pistánkkal, a Sándorunkkal.

Bartha Mariska.

Már pedig ez nem kis zajjal jár s bizonyára nagyban gátolja munkájában *Jeszenszky* Kálmán alszámvevőt, ki a számvevőség helyiségében dolgozik. Azt hisszük, azért nem tett még e miatt panaszt a polgármesternél, mert nem akarja annak az új városházáért hiába epedő szíve fájdalmait növelni. Hanem hát a városháza udvarán máshol is találhatnának alkalmas helyet a pokrócok porolására s ezért mi szólalunk fel, mert az bizony tarthatatlan állapot, hogy egy hivatali helyiség ablakai alatt folyton poroljanak, főképp mikor a nagy zajjal fontos számműveletek végzését zavarják!

— **(Schaumburg Lippe herceg)** a pécsi állami hivatalszolgák önképző és önszegélyező egyesületének negyven korona adományt utalványozott.

— **(Ismét a csatornák.)** Csak a közelmúltban foglalkoztunk a pécsi „csatornák” ügyével, aminek a pécsi ember oly szívesen nevezi el azokat a városon végig disztelenkedő vízfolyásokat, s most már ismét szót kell ejtenünk azokról. Az indóház-utca lakói panaszkodnak, hogy a fasorok mellett elvonuló árkokban meggyülemlett a talaj és esővíz, mely a belédobált szeméttel együtt dögletes bűzt terjeszt. S hogy nagyobb legyen a hatás, néhány nap óta két döglött macska is hever közel az indóházhoz az árkokban. Azt hisszük, nem kell az ilyen állapotok közegészségi kárát bizonyítgatnunk s reméljük, hogy ezeknek a bajoknak az árkok kitisztításával mielőbb elejét veszi a hatóság.

— **(Egy kis nyom.)** A pécsi irgalmasrendi kórház főorvosa ellen eközvetett revolveres rablás tettese után folytatott nyomozás a múlt hét végén megakadt s mi akkor azt voltunk bátrak ajánlani, hogy hát keressen most már a rendőrség — ayomot. És ők kerestek is. Valakiről meghallották, hogy egyik este nagyban mulatott egy kocsmában. Egy vele mulató ember tréfából rászólt:

— Te, talán a Pataky Lucidusz pénzén mulatsz?!

Ő erre rejtélyesen mosolygott s így ugrasztotta a társát:

— Jöjj csak el holnap hozzám, majd mutatok én neked sok pénzt!

A korcsmáros pedig sietett besugni mindezt a rendőrségnek, a hol kapva kaptak rajta. Ime: itt az új nyom; nosza rajta, ütni kell. És ütötték is, de hát hiába. A mulató ember igazolta magát, s így megint nem lett a vizsgálatnak semmi eredménye. Ujra elveszett ez a kis nyom is!

— **(Koszorúk)** nagy választékban, legszebb kivitelben kapnatók és megtekinthetők *Kött* Jenő virágkötészetében Széchenyitér 12.

— **(Panaszkodnak a korcsmárosok.)** A kisebb korcsmárosok, de különösen azok, kik a külvárosokban mérik a bort, erősen panaszkodnak egy idő óta a zárórákra. S hogy miért csak egy idő óta van panaszuk, holott a záróra betartása már régóta kötelező? Azért, mert a hatóság, mely tudatára jött, nem egy a záróra be nem tartása folytán támadt utcai botránynak, most már huzamosabb idő óta dicséretes buzgalommal ellenőrizteti a zárórák pontos betartását s így természetesen, hogy van a korcsmárosoknak is oka a panaszra, mert bizony nem egyet közülök megesipnek, hogy időn túl nyitvatartják a korcsmakat, ezért pedig most kemény büntetés jár. — Érdekes azonban, hogy a korcsmárosok szinte egybehangzóan mind azzal védekeznek, hogy ők a korcsmában levő s a felszólításnak gyakran nem engedő vendégeket nem dobhatják ki s így gyakran megesik, hogy — bár a korcsmáros erősen vigyáz a záróra betartására — a rendőrőrzárát, mely ellenőrizni jár, éppen távozóban éri a vendégeket, de azért csak megteszi feljelentését arról, hogy záróra után nyitva találta a korcsmát. Nos hát, némileg igazuk van a korcsmárosoknak is, de az ilyen körülményeket az eljárás folytatódó rendőrségi tisztviselő a személyes kihallgatáskor úgy is tekintetbe veszi. A mi

vihar előtt a szélhúvás, csak egy kavarodás kell hozzá és féktelenül tör ki a zivatar. De ezt a zivatart csak nem engedte kitörni, nem akarhatott hit nélkül élni; hitt, remélt a végletekig.

Olyan érdekes oldaluk lett ez a bekövetkezendő válás, hogy hosszú ideig egyik sem merde előhozni. Hátha meg sem történik. — Addig még meg is halhatunk; bizony jó is volna stb . . .

Szent-Márton nap előtt egy kicsivel kérdezte a gazda:

— Peti, van-e már helyed? gondoskodjám, mert a jószágot elpazaroltam, hasznodat nem vehetjük. Ha addig maradsz, míg nem lesz helyed, azt nem bánom.

— Nem maradok én, megyek a napján, két nap alatt már lesz helyem, ha akarom. Mondom, megyek én azonnal, oszt kész . . . tovább nem folytathatta.

Ha az öregek valamikor előhozták, csak biztatták egymást:

— Hadd menjen, szegény, fizetett cseléd volt, nem panaszkodhatik, jó sora volt nálunk.

— Próbáljon mást; is eleget volt már itt, jól van így, a mint van, persze jól van . . . de itt megakadt a beszéd.

Valami végtelen szomorúsággal virradt meg akkor Szent-Márton napján. — Az öreg Peti gyűtt-ment, maga is alig tudta, mit akar, csak újra és újra bement az istállóba, mintha valamit ott felejtett volna. Az udvaron is végig bandukolt, le egész a kertvégig, de úgy ügyelgett, mintha most kelt volna föl valami nagy betegségből. Aztán lelakatolta az öreg ládat s harmincegy esztendő után kimozdította a kamara sarkából; rátette a szűrt, a csizmát

pedig a zárórak pontos megtartásának ellenőrzését illeti, csak teljes elismerés illeti érte a rendőrséget, mely ezzel elejét veszi lassacskán az éjjeli botrányoknak.

— **(Nincs anyós.)** Az „Artist” című lapban olvassuk az alábbi házassági hirdetést. „Figyelem! Házasság! Némi vagyonnal és a fővárosban elegáns lakással rendelkező első osztályu artistanő férjhez óhajt menni. . . A nevezett jó háziasszony és árva, tehát anyós nincs.” Anyós tehát nincs, — biztosítja jövődöbelijét már előre is ő nagysága, a ki azonban egyet mégis kifelejtett házassági hirdetéséből, azt tudniillik, hogy házi perpatvarok dolgában az anyóst nem fogja-e teljesen pótolni a férjhezmenő árva?

— **(Elgázolt ember.)** A tizenkilencedik század végén, midőn nem csekély idegességgel mindenki siet, nem tartoznak már az efféle hírek, még a falun sem, a ritkaságok közé. Ezt az esetet azonban, a melyről most értesítenek bennünket Püspök-Bogádról, az teszi érdekessé, hogy a szerencsétlenül járt embert a saját lovai gázolták el. Akként történt a dolog, hogy Hauser Sandor ottani lakos, fuvarozás céljából odakölcsönözte lovait egyik szomszédja Mohr Józsefnek. Lehet azonban, hogy a lovak nem szokták meg a bakon ülő kocsis kezejarását, mert alig hogy kiértek a faluból, hirtelen megbokrosodtak s a földjéről gyanútlanul hazai gyékűvő gazdájukat elgázolták. Szerencsére Hauser Sándor sérülései nem életveszélyesek, csupán a bal felsőlábán szörnyen szenvedett súlyosabb zúzódásokat.

— **(Az örökség miatt.)** Régismert sajátsága a magyar nép fiainak, hogy békésen elérnek egymás mellett addig, míg osztzkodásra nem kerül közöttük a sor. S mert Hangyán Antal és Vámos István petőc-pusztai lakosok éppen odajutottak, hogy egyik nemrég elhalt rokonuk hagyatékán kellett osztoznunk, mely rokon Hangyán Antalnak többet hagyományozott, a megrövidített örökös boszút forralt s a napokban megleste Hangyán Antalt, kit egy fadarabbal úgy fejbevagott, hogy az eszméletlenül terült el a földön. A haragos, verekedő örökös ellen megtették a feljelentést a bíróságnál.

— **(Miért szerencsétlen nap a péntek?)** A népben általán meg van gyökerezve az a hit, hogy pénteken semmihez sem jó kezdeni, mert ez a nap szerencsétlen. Réges-régi babona ez s megmagyarázza a pénteki bűjtölés eredetét is. Hogy miért tartják szerencsétlen napnak a pénteket, érdekesen mutatja ezt két középkori följegyzés. Az egyik a Catalan Recul de exemplis stb. című példatárban található, a másik a magyar Döbrentei kódexben. Az előbbi így szól:

Ezek az okok, amelyekért az Isten szent egyháza parancsolja, hogy egy keresztény férfi vagy nő se egyék húst pénteki napon.

1. Pénteken a kilencedik órában (a mi időszámításunk szerint d. u. 2 órákor) vétkezett Ádám a paradicsomban. 2. Pénteken ölte meg Káin az öcsét, Ábelt. 3. Pénteken kezdődött a vízözön. 4. Pénteken léptek Izrael fiai szolgásgba. 5. Pénteken halt meg Mózes próféta. 6. Pénteken esett el Góliáth. 7. Pénteken halt meg Dávid király. 8. Pénteken öltött Jézus emberi testet. 9. Pénteken feljezték le Ker. Szent Jánost. 10. Pénteken kövezték meg Szent Istvánt. 11. Pénteken ölték meg az aprószenteket. 12. Pénteken feszítették keresztre Jézus Krisztust. 13. Pénteken szállt fel Sz. Mária a menyekbe. 14. Pénteken feszítették keresztre Szent Pétert. 15. Pénteken fejezték le Szent Pált. 16. Pénteken fejezték le (Alexandriai) Szent Katalint. 17. Pénteken fogják megvívni harcukat Illés és Enok az Antikrisztussal, akit le fognak győzni.

A Döbrentei kódex pedig így adja okát, hogy miért szerencsétlen nap a péntek:

1. Mert Izraelnek fiai e napon jöttek ki az ígéret földére. 2. Mózes meghal. 3. Dávid Góliáthot megölte. (6) és David meghalt. 4. Többszázharmincötven hamis prófétát öle. 5.

Szent Istvánt megkövezik. 6. Krisztust feszítették. 7. Keresztelő Jánosnak nyakát vágják. 8. Heródes száznegyvennégyezer gyermeket ölete. 9. Szűz Mária hala. 10. Szent Pétert Pált Neró császár megöleté. 11. Szent Katerina meghala. 12. Tizenegyezer szűzek, tízezer vitézek megöletének pénteken.

— **(A vasárnapi munkaszünet felfüggesztése.)** Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter a következő rendeletet intézte a hatóságokhoz: „Tekintettel arra, hogy karácsony estéje ez évben hétfőre, az újév napja pedig keddre esik és a nagyközönség ezen ünnepek alkalmából szokásos bevásárlásokat rendszerint az említett ünnepeket megelőző napokon szokta teljesíteni, — a belügyminiszterium vezetésével megbízott m. királyi miniszterelnök és a földmívelésügyi m. királyi miniszter urral egyetértőleg, kivételesen megengedem, a folyó év december 23. ára és 30. ára eső vasárnapokon az 1891. XIII. t. -cikk 3. §-a alapján 1892. március 5-én 14.837 szám alatt kiadott rendelet II. 1. 2. 3. 4. és 5. pontjai alatt említett ipari és kereskedelmi telepeken az ipari munka, illetőleg adás-vevés egész napon át végeztessék. Erről a törvényhatóságot azzal a felhívással értesítem, hogy fenti intézkedésem tartalmáról értesítse a hatósága alá tartozó rendészeti és iparhatóságokat.”

— **(Megszökött az aranyórával.)** A napokban Neumann György ozorai lakos aranyóráját javítás végett rábizta valami Szabó Károly Kálmán nevű vándor mechanikusra, ki aztán annyira megcsinálta az aranyórát, hogy semmi sem maradt belőle; mert a mechanikus az órával együtt megszökött. Szabó Károly Kálmánt most a csendőrség körözte.

— **(A nazarénus.** Igazhitű polgártársaim az Urban, mégis csak gyarló ez a világ, hogy nem tudja átérzeni a te tanaid igazságát. Valóban, magunk is a mondandók vagyunk. Mert van e igazság a földön, mikor az ember magabizálva megtér s megfogadja, hogy nemcsak nem fog többé sem Isten, sem ember ellen vétetni, hanem a multak vétkeit is levezeleli s mikor azt tenné, a gyarló embertől rut hálátlanság a bér. Valóban, nem érdemes már igazhitűnek sem lenni. Egy polgártársunkkal esett meg ezelőtt nyolc évvel, hogy elszerezte komája az asszonyt. A polgártárs belenyugodott volna a sorsába, tan volt is oka miatt, de nyolc év után a Don Juan nagyot gondolt, merészet, tudta, hogy nagy bűn nyomja az ő lelkét — igazhitű lesz s hogy az lehessen, csak a megszöktetett asszony volt a bibi. No csak ha ez a baj — gondolá — visszaadom az asszonyt is. Tegnap délután beállított a koma az ő kedves barátjához, ki a sors rettenetes csapásainak súlya alatt nyolc évig vidám aplegényi életet élt; nem maga ment, magával vitte az asszonyt is és három gyereket. A barát a rég nem látott vendég jöttére nagy szemeket meresztett, de azért kénytelen bár, megtessékeltte őket. A koma gyanus köhécselések kíséretében kezdett mondogájába. Előadta, hogy nazarénus lesz, a barát helyeslőleg bólintott s hogy most vezekelni készül összes bűneit, a barát ismét helyeslőleg bólintott s végül mikor már így előkészítve volt a talaj, előrukkolt, hogy im visszahozta a megszöktetett asszonyt s mivel igazhitű léte nem akarja, hogy szemére vessenek valamit, kamatot is hozott érte, elhosta az asszonyt gyerekestől, ime három is van belőle. De már a barát is kijött a béketűrésből erre, eszébe jutott a nyolc évi legényélete s tessék ide, tessék oda, egy husángot vett elő, nyomós argumentummal válaszolni a komanak, mire azonban azt előtalálta, a nazarénus asszonytól, gyerekestől jobbnak látta ellilanni. A szegény ember most egyre azon

töri a fejét, hogy hát érdemes-e nazarénusnak lenni, mikor ezek a gyarló emberek utját állják az ő vezekelési szándékának.

— **(Szelhámos osaló.)** Davidovics Ferenc izr. tanító már 1897-től kezdve nem kevesebb, mint 103 csalást követett el. A furfangos szelhámos tanító ugyanis hamis nevek és hamis bizonyítványok alapján minden féle nevelőnek ajálkozott s ha valahol elfogadták, onnét mindjárt 40—50 korona előleget kért. Ily módon 6000 koronát csalt ki. A becsapottak között van Hahn Lipót decsi lakos is. A szelhámos most hurokra került s a bíróság börtönében várja méltó büntetését.

— **(Baleset.)** A Fajszt alatt működő „Millenium” nevű kotróhajón a napokban baleset történt. A működő gép ugyanis vigyázatlanság következtében elkapta Erbrukker Antal hajósnak a bal kezét s arról három ujjat leszakított. A szerencsétlen hajóst Szegzárdrára vitték ápolás végett a Ferenc-kórházba.

— **(Fölvétel a rendőri albumba.)** Rég idő óta veszélyezteti a könnyen hívő emberiséget Brettner Kálmán foglalkozás nélküli szelhámos. Ujabban három rendbeli családi ügybe keveredett bele, amelyeknek ő volt a főintézője, a negyedik hasonló ügyért már megszervezett itt Pécsen, ahol leülte a maga részét. Mindezeknél a csalásoknál rendes recipéje a következő: Kinézi az országos vásárbán mindenütt a legszebb lovat, arra megalkuszik s megfelelő előleget ad a tulajdonosnak. A többi akkor igéri megfizetni, ha a járlat kellően nevére átíratik és azt az eladó posta utánvét mellett elküldi neki Nagy-Becskerekre. Ezek a szegény emberek felültek a szelhámosnak, elküldték a passzust, de bizony Brettner nem váltotta ki azokat, sőt a hitelbe vett lovakat passzus nélkül rögtön értékesítette. A jeles férfiú már eddig is temérdek bajt okozott a rendőrségnek, amennyiben illetőségének megállapítása évek óta folyamban van, azon kívül alig van hét, hogy 1—2 panasz ne legyen ellene holmi csalások miatt. Mivel az a város, ahol született a jeles férfiú, nem akarja elismerni illetőségét, sőt már több ízben el is toloncoltatta s a vidéken mintegy nyolc éve veszélyezteti a közbiztonságot: a rendőrség lefényképeztetését határozta el a pártatlan rekordot elért szédelgőnek, amelyet majd a budapesti m. kir. államrendőrség által kiadott albumba helyeznek el. Sokáig különben aligha marad szabadon, mert függőben lévő ügyei következtében a vizsgálatnak szüksége lesz letartóztatásra, mert sem állandó lakással, sem rendes foglalkozással nem bír.

— **(Elajándékozott gyermekek.)** A hírlapokban mindennap olvasunk hirdetéseket, amelyek körülbelül így hangzanak: „Három hónapos fiú, vagy csinos leányka, örökre átadatik”. Hiszen megszöktük már korunk eldurvulásának mindenféle nyilvánulását, hanem mégis csak nagy szivtelenség egy kulturálm lakosságától. Minden lelkiismeret-furdalás nélkül válnak meg az anyák saját husuktól és véruktól, de sőt már előre is annak biztos tudatával vetemednek ennyire, hogy a szegény poronty aligha csöpörődik fel idegen kezek között és boldogok, hogy direkt gyermekgyilkosság nélkül rázhatták le. Mi lesz az ilyen, többnyire törvénytelen ágyból származott gyermekekből? A szülői örömben nem részesülő, gyermektelen emberek ritkán vállalják el a gyermeket valódi hajlamból, vagy könyörületből; hiszen már a törvénytelen születéshez is áldatlan előítélet tapad. Gyakrabban forog fenn annak szándéka, hogy a szegény, kicsi féregből idővel hasznót huzzanak. Emellett bizonyít, hogy — a tájladom! helyes kifejezéssel beszélve — a nőnemű áru sokkal kelendőbb a himneműnél. Beszélük, hogy a prostituáltak tetemes része nem is ismeri, sohasem látta szüleit, mert már a legkorábbi gyermekkorukban ajándékozták őket el. Elfelejtették, megrontották! Azt hinné az ember, hogy az anyák e bűnös cselekedetének

nyomor a rugója, csak hogy ez is a legtrikább esetek közé tartozik. Gyermekét igazán szerető anya még a legnagyobb nyomorban sem igyekszik a gyermekétől bűnös utakon-módokon szabadulni, legföljebb jobb idők bekövetkeztéig adja biztosabb kezekbe, bizza nevelő szülőkre. Nem a nyomor kifejezése az, mikor a hirdetésben azt olvassuk, hogy a csecsemő — némi kárpótlás ellenében — örökbe engedtetik át. Ifjú nők ilyen üzleties eljárása még gonoszabb az egyszerű eladásnál is, mert itt a lelki durvaság még kapzsissággal is párosul. Csodáljuk, hogy ezen nagyban üzött lélekvasárlással még nem foglalkozott a sajtó és nem léptek közbe a hatóságok. A bűnös üzelmek megakadályozása hálás feladat lenne. A jótékony egyesületek tegyék kötelességükké az ily hirdetések szemmel tartását, járjanak utána minden egyes eseteknek és akadályozzák meg a belőle származható bűnt vagy szerencsétlenséget.

— **(Az élet mindenek felett.)**
Mindenkinek saját akarata szerint rendezze be életét. Mindamellott azonban ezt csak viszonylagosan tehetjük, mert mindnyájan alá vagyunk vetve egy magasabb akaratnak, a mely ellen hiába küzdünk. Vannak, akiknek élete telve van örömmel és boldogsággal, de a legtöbb ember sok szerencsétlenséggel, szenvedéssel kénytelen megküzdeni. A legborzasztóbb az egészség elvesztése. Fájdalmas betegség hamar tönkre teszi a nyugalmas napokat s szenvedés út tanyát ott, ahol vigásnak kellene lenni. Mert mi drágább az egészségnél? A vagyon, a családi boldogság, a baráti szeretet elveszti értékét, ha a betegség által elgyengült test szenved. Pedig hát mindenkinek joga van az élethez. S éppen ezért írjuk e sorokat. Meg kell találni a módot, hogy a jogos örömeink, az életnek örülhessünk. Az egészség alapföltétele a tiszta ellentállásra képes vér. Ha különféle körülmény következtében e tulajdonságok egyikét vagy másikat elveszti, oly gyógyszert kell alkalmazni, mely a veszteséget kipótolja. Csudálatosan hatásosak a vér teljes újraelállításói, a Dr. Williams-féle Pink-pilulák. Visszadják a beteg egészségét, elgyengült erejét. A vérszegénység, sárgaság, idegbetegségek, reuma bármilyen is az oka, elmúlik alkalmazásuk által. Herz István perjámosi lakós levele is bizonyítja:

Boldog vagyok, — írja — hogy tudhatom önökkel, hogy a Pink-pilulák telességem egészségét teljesen helyreállították. Kitűnőek a pilulák s nagyon jótékony a hatásuk. Mikor láttam bámulatot hatásukat, fiamon is próbáltam velük s már azon is észrevehető a hatás. Ő még szedi a pilulákat s én reménytel várom az eredményt.

Kapható minden gyógyszertárban, valamint a magyarországi főraktárban TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél, Budapest, Királyutca 12., doboza 1 frt. 75 krért, vagy 6 doboz 9 frtért.

Tanúgy.

(Képesített hittanár. Szabó Géza, a szegvárdi főgimnázium és a polg. fiu- és leányiskola hittanára, a napokban tette le kitűnő sikerrel a középiskolai hittanárokat vizsgáló bizottság előtt a tanárképesítő vizsgálatot a neveléstanból, egyháztörténelemből és szer-tartástánból.

A PÉCSI NEMZETI SZÍNHÁZ JÖVŐ HETI MŰSORA.

Hétfő, okt. 29-én: *Trilby* Szinmű. Ifjúági előadás.

Kedd, okt. 30-án: *New-York szépe.* Nagy operette.

Szerda, okt. 31-én: *Nebántsvirág.* Vig operette.

Csütörtök, nov. 1-én délután 3 órákor fél helyárrakkal *Molnár és gyermeke.* Dráma. Este *Párisi rongyszedő.* Szinmű.

Péntek, nov. 2-án: *New-York szépe.* Nagy operette.

Szombat, nov. 3-án: *Koldusdiák.* Operette.

Folyószám 26. Idénybérlet 26. Páros bérlet.

Nemzeti színház.

Ma, szombaton, október 27-én:

New-York szépe.

Kerker József vig operettje.

Személyek:

Brouson Habakuk	Nádassy J.
Brouson Harry, a fia	Kozma Pista
Kurt von Mordkerl	Németh János
Snifkins	Pásztor János
Córa, leánya	Szirmay Olga
Knett Mug	Vágó Béla
Ratsi Rátatu gróf } portugál főurak	Füredi G.
Patsi Rátatu gróf }	Nagy Dezső
Fifi	Gergely G.
Twiddles	Mezey Andor
New-York szépe	Csurgay Adél
Blinky Bill } csavargók	Delli Lajos
Kissie }	Simon Mariska
Mannie Clancy	Kende Paula
Pausy Penns	Komlóssy I.

Holnap, vasárnap, október 28-án.

Délután 3 órákor fél helyárrakkal.

Bar Kochba.

Keleti daljáték.

Este félnyolc órákor rendes helyárrakkal.

Próbaházasság.

Fővárosi életkép.

Hétfő: Trilby.

Kedd: New-York szépe.

Szerda: Nebántsvirág.

Csütörtök d. u. Molnár és gyermeke; este: Párisi rongyszedő.

Péntek: New-York szépe.

Szombat: Koldusdiák.

Művészet, irodalom.

New-York szépe.

— Premier. —

Pécs, 1900. október 26.

Napok óta lázas izgatottságban tartotta a pécsi publikumot a hír, melyet a falragaszok hirdettek, hogy nemsokára színre kerül New-York szépe. Ezt várta mindenki s végre eljött a nap. A közönség csak úgy tódult a színházba, a ház megtelelt a zsufolásig a szó legszorosabb értelmében véve. Szinte jól esett az embernek, hogy egyszer már nagy publikumot is lát a színházban.

A darab silány meséjét már ismertettük egyik legutóbbi számunkban. A csapodár Brouson Harry, miután atyja a kitagadott ifjú szorgalmát és érdemeit méltányolja s kegyeibe fogadja ismét, elveszi feleségül Violet Grayt. Ezt a sovány mesét aztán Hugó Márton minden képzelhető s képzelhetetlen ostobasággal nyújtotta hosszúra. Az egész darabban new-yorki specialitások szerepelnek, melyeknek az erénycsöszök egyesülete, Kurt von Mordkerl, egy bolond német, a portugál ikrek, a csavargók, az üdv hadserege stb. Minden egyes alak a színpadon más-más különlegességet jelent.

Jellemző, hogy az egész darabban nincs senkinek sem nagy szerepe, még a címszerep sem hosszú, sőt kevesebb, mint Fifié s mégis minden egyes színésznek, a ki a színpadon van, még a legutolsó statisztának is rendkívül sok dolga van.

Az egymással semmitféle módon össze nem függő jelenetek gyors váltakozása roppant nehéz feladatot ró a szereplő színészre, hát még a rendezőre! Valóságos zűrzavar, mely hatást csak úgy képes elérni, ha fennakadás nélkül, valóban amerikai gyorsasággal folyik le.

A színpad majdnem mindig telisded tele van. Az ügyes csoportosítás nagy munkába kerülhetett. Az a sürgő forgó élet ott a színpadon felvillanyozta az embert, azt hittük, hogy legalább is az egyik fővárosi színpadon vagyunk. Nem volt semmi keveredés, semmi

fejetlenség, pedig nem lehetne csodálni, ha egyik vagy másik kizökkenne a sodrából. No de nem történt semmi baj. A rendező fáradsága nem veszett kárba.

Ki kell emelnünk, hogy ezt a nagy operettet Nádassy József rendezte. Első nagyobb műve ez a fiatal művezetőnek, a kinek most alkalmat nyílott, hogy megmutassa, miszerint nemcsak játszani tud a rendezők utmutatása nyomán, hanem izlésének érvényét tud szerezni akkor is, a mikor egész önállóan, mondhatjuk egyszeri látás után, egy ily nagy, nehéz schlager darabot kell nyélbe ütnie. És sikerült. Az est sikerét első sorban neki köszönhetjük, mint rendezőnek s e sikerért őszintén gratulálunk a fiatal művezetőnek, ki mindinkább bizonyítja, hogy fiatalsága mellett is mélyebb értelemmel bír, mint akárhány idősebb színész, a ki a rája nehezülő munkát páratlan lelkiismeretességgel, fáradságot nem ismerő ambícióval képes megoldani.

Most szóljunk a darab zenéjéről.

A silány szöveget Kerker Gusztáv zenésítette. Mikor a főpróbáról referáltunk, már érintettük, hogy az egész muzsika alig egyéb, mint egy szerencsés kézzel összefűzött zene-egyveleg. S véleményünket csak megerősítve látjuk a tegnapi előadás után. Mondhatjuk, hogy mesterien szedte össze a komponista az egyes zenerészleteket, a melyeket, követve a szövegíró, specialitásokkal fűszerezett, ha ugyan szabad a zenei groteszkiségekre vonatkozólag így nyilatkoznunk. Van az ékes melódiák közt hangszer hangolás, füttyülés (fütty-kuplé) és többféle turcsaság, a mi természetesen a komoly zene körében nem talál helyet s csak ily vig operette keretében nyerhet diszkrétül alkalmazást, emelvén a komikum hatását. Lelkiismeretes utánjárás után taktusról-taktusra meg lehetne jelölni, hogy honnan vette ezt, vagy amant a részt a szerző. Mégis szerencsésnek mondható ez az egyveleg, a mennyiben édes dallamokat ékelt egybe s nem lehet tagadni, ujakat is szőtt bele. Az egész kompozíciónak mintegy gyöngyét képezi az a hatalmas kar, melyet a harmadik kép végén, a kínai újév napján énekelnek. Szóló kvartettet kísér a kar, mely a finalját képezi a felvonásnak. Fugaszzerű az egész finalé, mely rohamosan halad a hatás legmagasabb fokáig. S mindjárt itt megjegyezzük, hogy a kar becsülettel énekelte meg ezt a fugát s a zenekar talán ezt játszotta legjobban. A nehéz színezést, a pianók és forték gyors egymásutánját a karmester egyetlen intésére precízül betartották.

Sok a tánc s ez egyik főkéssége a darabnak. Lépten-nyomon egy-egy táncbetéttel találkozunk, melyeknek különfélesége elkápráztatja a szemet. Az összes táncokat Simon Mariska tanította be s bámulatot jelet adta ebben nagy tehetségének, finom izlésének. Az a rithmika, az a báj s egyben az az eredetiség, mely a táncok mindegyikében harmonikusan nyilvánul, elsősorban a művésznőt dicséri, ki gazdag fantáziával megalkotta azokat. Ennek a darabnak egyik főrésze a tánc, mely nélkül nagyon kevés sikere volna. Ha másért nem is volna esetleg érdemes megnézni ezt a darabot, a táncok kedvéért bátran válthatunk jegyet, nem is egyszer. A sikert elsősorban a táncok vívtak ki s így abban Simon Mariskának Nádassy mellett oroszánrésze van.

Maga a darab kiállítására pazar. Ily fényt még nem láttunk színpadunkon. Nálunk ez mutatványszámba megy s csak az igazgatóság áldozatkészsége mellett bizonyít.

S most szóljunk a szereplőkről.

Első helyen Gergely Gizelláról emlékezünk meg, a ki Fifi szerepében a darab összes szereplői közt a legnagyobb sikereket aratta. Temperamentumának bájos élénksége, közvetlen játéka, művészi tánca magával ragadta a közönséget. Énekszámait s a táncbetéteket gyakran megismételtették vele, sőt a „Jes-jes-jes” kuplé után következő táncot négyszer kellett eljárnia. Ezzel a közönséget annyira

elragadta, hogy a felzúgó tapsvihar megakasztotta a darab folyását. Nem hagyhatjuk említés nélkül jelmezeit sem, melyek, a milyen jól álltak neki, oly mérvben dicsérik disztíngvált izlését.

Csurgay Adél adta a címszerepet s mitűrés tagadás, kissé hidegen, unottan, dacára annak, hogy színtre lépésekor egy gyönyörű csokor kíséretében taps fogadta. Az indiszpozícióval nagyon küzdött s ezt nagyon észre lehetett rajta venni. Pedig, ha annyi alkalma nem is nyílt, mint Gergelynek, mégis ragyogtathatta volna úgy hangját, mint tehetségét. Látszott rajta, hogy rossz kedve volt. Egyébként játékát és énekét többször tappsal honorálta a közönség. Toilettejei ragyogók voltak s szép volt bennük, miként New-York szépeinek kellett lennie.

Szirmay Olga ragyogó kosztümjeivel imponált. Córa operaénekesnő szerepét adta kedvvel s dicsérettel.

Simon Mariska a táncosnő szerepében épen a táncokkal érte el a legnagyobb hatást. Majdnem minden egyes táncát megújraztatták vele. Azonkívül a játéka is kifogástalan volt. Ruhái a mily változatosak, ép oly fantasztikusak voltak.

Nádasy József Brouson Habakuk szerepében már maszkjával is nagy hatást ért el. Játéka uralta a darabot. **Kozma István** és **Mesey Andor** hangjuknál voltak, kitűnően énekeltek s nagy ambícióval játszottak.

Vágó Béla és **Delli Lajos** hibetelen sikereket arattak a komikum terén, bár az egyiknek sem kenyere. Nehéz tancaikat Simon Mariskával mind meg kellett ismételnük.

Maszkjuk remek volt. Külön felemlítjük **Delli fűtyi kupláját**, melyet a tapsra megújraztott.

Füredy Gusztáv még abban a karikatúrában is elegáns volt. **Nagy Dezsővel** a portugál főurak szerepében neveltették meg sokszor a publikumot. **Németh János**, a bolond németet nagy kedvvel és nagy sikerrel alakította. Jó volt **Pástor János** is.

Táncaikkal kitűntek **Kende Paula**, **Komlósy Ilonka**, ki különben nagyon fess volt, **Aradiné Nagy Vilma** s **Nádasyné**.

A karszemélyzetet is külön ki kell emelnünk úgy táncukért, mint az énekért. Nagyon sok dolguk van ebben a darabban. Majdnem tízszer kell nekik tetőtől talpig és pedig nagyon gyorsan átöltözködniök.

Az összeloadás, tekintve, hogy először ment ez a rendkívül nehéz darab, kielégítő, bár kisebb incidensek voltak. Leginkább feltűnő volt az a kínos szünet, mely a harmadik kép elején állott be a zenekarban. Ujra kellett kezdeniök az egészet. Ma és holnap bizonyára már jobban fog menni ez a darab, mert hiszen a jó előadás csak ott érhető el, a hol egyes darabok több előadástérnek el egymásután.

Ezzel végeztünk referendánkkal, melyet megtoldunk azzal, hogy a ki mulatni akar, az ne sajnálja a pénzét, hanem nézze meg ezt a darabot, mely hiányosságai mellett is megérdemli, hogy telt házak mellett állandóan műsoron maradjon. (C.)

○ **Özv. Tiszay Dezsőné** fellépte. Ma kaptuk a pécsi nemzeti színház művezetőségétől azt az örömdetes hírt, melynek örömdetes volta kétségtelenül osztatlan visszhangra

talál a közönség körében is, hogy özvegy **Tiszay Dezsőné**, mint színésznő, leteszi a gyászfátyolt s jövő vasárnap, folyó évi november hó negyedikén fellép a „**Gyerekkasszony**” népszínmű címszerepében.

TÁVIRATOK.

— **Az országgyűlésből.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) **Tallián Béla** elnöklete alatt a Ház mai ülésén napirend előtt **Vészi József** kijelentette, hogy lapja semmi szubvenciót sem kap. **Engelmayer József** előadó beterjesztette a trónörökös házasságáról szóló törvényjavaslatot. Az elnök ennek tárgyalását keddre javasolta kitűzni. **Madarász József** későbbre akarta halasztatni. **Szell Kálmán** miniszterelnök felvilágosítása után, az ünnepekre való tekintettel is, a Ház az elnök javaslatát fogadta el.

— **Véres párbaj.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) **Lindenmayer Ferenc** és **Nedetzky Ferenc** közöshadseregbeli kapitányok között ma délelőtt Debrecenben először pisztolypárbaj volt, háromszori golyóváltással; utána lovassági karddal, szúrással, végkimerülésig kardpárbaj. Az utóbbinál **Nedetzky Ferenc** jobb alsó karján súlyosan megsérült. **Karját valószínűleg amputálni kell.**

Pártoljuk a helyi ipart!

A következő cégeket ajánljuk a t. közönség figyelmébe:

Ékszerész- és órás ipar.

ENGESZER Miklós Pécs, Király-utca 6. Órás, ékszerész és ezüst-árak kereskedése és raktára.

WALLA Ferenc Pécs, Kossuth Lajos-utca 4. sz. Órás és aranyműves.

Művirág készítő.

MAJERSZKY József mindennemű művirág-diszek és koszorúk készítője Pécs, Király-utca 36. sz., Mestrts-féle ház.

Kefekötő ipar.

HOLECSEK Péter kefe- és ecset-készítő. Király-utca 26. sz.

Divat- és rövidáru.

ANGYAL Samu Pécs, Király-utca 3. (Hajó szálloda) Legolcsóbb bevásárlási forrás uri-, női-, divat- és rövidáru szakban.

LEGUJABB látkepes levelezőlapok, rövid-, diszmű-, norinbergi és rőfös-árak legolcsóbban a Fecskénél. **Schwarz Zsigmond** Pécs, Király-utca 47.

VAJDA Soma jó, de olcsó forrás női és férfi divat-cikkekben. Pécs, Ferenciek-utca 6. sz.

Mosó- és vasaló intézet.

ÖZV. SNABELNÉ, Pécs, Király-utca 34. sz. a. Mosó- és vasaló-intézet. Kifogástalan mosás, fényvasalás. Gyors és pontos kiszolgálás.

Diszkerítészet.

NOWOTARSKY A. és fia kertészetében Pécs, Munkácsy-utca 20. Izléses virágkísítészet, legnemesebb gyümölcsfák, legjobb veteménymagvak.

Fényképészet.

MARTON István fényképész Pécs, Múterem Ferenciek-utca 21.

Kőfaragó ipar.

SIREMLEKEK a legnagyobb választékban és a legolcsóbb árak mellett csakis Ifj. Vogl Jánosnál kaphatók. Pécs, vásártér.

Ruházati ipar.

WINTER Károly Pécs, Király-utca 2/2. Uri divat szabó.

KESZ férfi ruha-áru. Legolcsóbb bevásárlási forrás „Első bécsi férfi- és gyermekruha-raktár” cég. Pécs, Király-utca, városház-épület.

Kárpitos és díszítő.

LEDERER M. jó hírnevű és szolid kárpitos üzletében szerezhető csak be legjobban a legdivatosabb kárpitos munka.

Bádogos ipar.

ROMEISZ György Pécs, Bádogos-üzlet és vízvezeték berendezési vállalat. Kossuth Lajos-utca 7. sz. Műhely: Sörház-utca 12.

Élelmezés.

COPF János sütődéje Pécs, Kossuth Lajos-u. 18.

DONNER József lisztkereskedő Pécs, Kossuth Lajos-utca 10.

Ruha-festő.

SCHWARCZ Károly mű-ruhafestő és vegyi ruha-tisztító Pécs, Mária-utca 39. sz.

Fűszer- és gyarmatáru-kereskedés.

KERDL Lajos ezélt Berec Károly fűszer, bor, tea, rum, ásványviz- és csemege-kereskedése Pécs, Király-utca 6. szám.

LEHNER Béla fűszer-, liszt-, gyarmat-, gyógyviz- és terménykereskedése Pécs, Szigeti-országút 2. sz. A „Korona”-szálloda sarkán.

Lakatos ipar.

MESTRITS Jenő Pécs, Király-utca 38. Épület- és műlakatos. Specialista rácsmunkákban.

Mulatóhelyek.

AZ »OTHON« kávéházban minden vasárnap és csütörtökön katonazene. Hétfőn, szerdán és pénteken ifj. Kórodi Gyula, kedden és szombaton Rác Gusztó és Somogyi Zsigmond zenekara működik.

BEDŐ-kávéházban és a Secessió sörözőben naponként Rác Gusztó és Farkas Sándor zeneestélye.

ROYAL kávéházban minden kedden, szombaton és vasárnap cigányzene.

DOLLINGER András. Hétféjedelem szálloda. Minden csütörtökön és vasárnap cigányzene.

Asztalos ipar.

DINESZ György épület- és butor-asztalos Pécs, Kossuth Lajos-u. 11. Ugyanott butorraktár.

STEINER Gyula épület- és butorasztalos Teréz-utca 10. sz. Szolid munka. Olcsó árak.

Bőrkereskedés.

WEISZ Adolf jól berendezett bőrkereskedése Pécs, Jókai-tér 3. sz. Olcsó árak. Pontos kiszolgálás.

Női fűző-készítő.

KÁLDOR E. Pécs, Király-utca 19. Óriási választék saját készítményű raktári fűzőkben. Mérték utáni megrendelések, úgy javítások e fogadtatnak.

Vízvezeték-szerelők.

ROMEISZ és Mestrts Pécs, Sörház-utca.

Házhelyek.

SZÉP háztelkek Alsó malom-utca 7. sz. alatt eladók. Bővebbet Munkácsy-utca 20. sz. alatt.

— **A polnai vérvád.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A polnai vérvád ügyében a tárgyalás Piseken ma kezdődött *Klima* Mária kihallgatásával. *Hilsner* tagadja, hogy Klimát valaha ismerte volna. Az érdeklődés a tárgyalás iránt egyre növekszik.

— **Öngyilkos fogházfelügyelő.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Kakas* János, a zombori törvényszék fogházfelügyelője, hálószobájában agyonlőtte magát. Tettének oka ismeretlen.

— **Háboru Délafrikában.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Coles bergi távirat szerint Philippopolis várost, melyet a boerok többnapos ellentállás után bevettek, az angolok múlt éjjel *visszafoglalták*. A boeroknak nagy veszteségük volt.

— **A khinai háboru.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Sanghaiban beszéltek, hogy a németek legközelebb a *Janyce* vidékén akarnak előnyomulni, *Gaselec* tábornok jelenti, hogy ellenállás nélkül vonul be *Pvating* faluba, hol a *Pe king*ből és *Tiensin*ből jövő szövetséges csapatoknak találkozniok kell.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

..... Angol
Thea-szalonna,
husos
..... Valódi
Debreceni
..... szalonna és kalbász
Naponta
Bécsujhelyi és Szepességi
tormás kalbász
Prágai, Kassai és Gráci sonkák.
Nagy választéku
különféle
felvágottat
ajánl
Nick A. K. Pécssett,
(Bazarudvar.)

Az Első Biztosító Intézet Katonai Szolgálat Esetére

valamint az

„ANKER“

élet- és járadék- biztosító társaság képviseletének irodája **f. hó 23-tól kezdve**

Indóház-utca 14. szám
alá helyeztetett át.

Nyitrai Andor.

Pécs város háztulajdonosainak névjegyzéke

és

a pécsi szőlősgazdák névjegyzéke

a helyrajzi és kataszteri számokkal, az utcák, illetve dűlők szerint.

Kapható kiadóhivatalunkban

A két kötet ára 3 korona.

7387. sz.

tk. 1900.

HIRDETMÉNY.

Vaszar községnek telekkönyvi hetétei az 1886; XXIX., az 1889; XXXVIII. és az 1891; XVI. t.cikk értelmében elkészítetvén és a nyilvánosságának átadatván, ez azzal a felszólítással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886: XXIX. t.-cikk 15. és 17. §-ai alapján — ide értve e §-oknak az 1889: XXXVIII. törvénycikk 5-ik és 6-ik §-aiban és az 1891. XVI. törvénycikk 15-ik paragrafusának a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889: XXXVIII. t.-cikk 7. §-a és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket, azok pedig, a kik valamely tehertétel átvitelének az 1886: XXIX. t. cz. 22. §-a, illetve az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből kereseteket hat hónap alatt, vagyis **az 1901. évi április hó 11-ik napjáig bezárólag** a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. Hogy mindazok, akik az 1886: XXIX. t. cikk 16. és 18. §-ainak eseteiben — ide értve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis az **1901. évi április hó 11-ik napjáig bezárólag** a telekkönyvi hatósághoz benyujtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. Hogy mindazok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetbeni felszólalásukat tartalmazó kérvényeket a telek'önyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis az **1901. évi április hó 11-ik napjáig bezárólag** nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, — hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A sásdi kir. járásbiróság, mint tlkvi hatóság, 1900. október hó 16-án.

Ónody Károly,

kir. albiró.

Kérem a címre ügyelni!

Őszi és téli női kabátok, gallérok, gyermek-felöltők. ruhakelmék, flanellek, barchetek, vásznak, chiffonok, paplanok.

Óriási raktár

szőnyegek, függönyök, ág- és asztalterítőkben.

Legjutányosabb árban és legnagyobb választékban szerezhetők be a

„GÓLYA“-üzletben

Király- és Kazinczy-utca sarkán.